

**JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

Joniškio rajono savivaldybės tarybai

**IŠVADA DĖL VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIAUS PARTNERYSTĖS
PROJEKTO „UNIVERSALIOS SPORTO SALĖS IR BASEINO STATYBA IR
VIEŠŲJŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS“ SUTARTIES SĄLYGŲ PAKEITIMO**

2024 m. rugsėjo 3 d. KV- 4
Joniškis

Su išvada galima susipažinti Kontrolės ir audito tarnybos interneto puslapyje
<http://www.joniskis.lt/lit/Kontroles-ir-audito-tarnyba>

Joniškio rajono savivaldybės administracija (toliau- Administracija) įgyvendina viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektą „Universalios sporto salės ir baseino komplekso statyba ir viešųjų paslaugų teikimas“ viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu¹. (toliau- PP).

Savivaldybės administracija raštu kreipėsi į Joniškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau- Tarnyba) su prašymu pateikti išvadą dėl galimybės Savivaldybės tarybai pritarti pasikeitusioms partnerystės sutarties projekto sąlygoms, pateikdama Savivaldybės tarybos sprendimo projektą „Dėl Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugpjūčio 11 d. sprendimo Nr. T-150 „Dėl tikslingumo įgyvendinti projektą „Universalios sporto salės ir baseino komplekso statyba ir viešųjų paslaugų teikimas“ viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu“ pakeitimo“ (toliau - Sprendimo projektas). Savivaldybės tarybos sprendimu² nustatytos pagrindinės sutarties sąlygos keičiamos, kadangi pirkimo procedūrų (derybų) metu su dalyviais buvo susitarta, kad privatus subjektas neužsiims komercine veikla bei infrastruktūros eksploatavimu ir paslaugų teikimu visą sutarties laikotarpį. Objekto įveiklinimu, paslaugų teikimu ir infrastruktūros priežiūra užsiims savivaldybės įstaiga, planuojami didžiausi Savivaldybės turtiniai įsipareigojimai išreikšti diskontuotąja verte didinami iki 17957871 eurų grynąja dabartine verte.

Vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu³, Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklėmis⁴, atsižvelgdami į Joniškio rajono savivaldybės administracijos raštą⁵ Tarnyba atliko pateiktų dokumentų⁶ analizę ir vertinimą, darydami prielaidą, kad neegzistuoja kiti dokumentai, kurie darytų įtaką teikiamai išvadai.

Mūsų nuomone, Savivaldybės taryba, įvertinusi pateiktas pastabas dėl keičiamų sutarties sąlygų bei Savivaldybės galimybės priimti turtinius įsipareigojimus, galėtų priimti sprendimą dėl pritarimo pasikeitusioms partnerystės sutarties sąlygoms.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl galimybės Savivaldybės tarybai pritarti pasikeitusioms partnerystės sutarties sąlygoms

¹ Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2022-08-11 sprendimas Nr. T-150 „Dėl tikslingumo įgyvendinti projektą „Universalios sporto salės ir baseino komplekso statyba ir viešųjų paslaugų teikimas“ viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu“.

² Ten pat

³ Vietos savivaldos įstatymas, 67 straipsnio 1 dalies 4 punktas.

⁴ Patvirtintos LR Vyriausybės 2009-11-11 nutarimu Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“, 28 punktas.

⁵ Joniškio rajono savivaldybės administracijos 2024-03-22 raštas Nr. (3.49E) S-1037 „Dėl projekto „Universalios sporto salės ir baseino komplekso statyba ir viešųjų paslaugų teikimas“ įvertinimo ir išvados pateikimo“.

⁶ Investicijų projektas „Universalios sporto salės ir baseino komplekso statyba ir viešųjų paslaugų teikimas“, parengtas UAB „PERITUS PARTNERS“; Partnerystės klausimynas; Partnerystės klausimyno skaičiuoklės; Finansinių galimybių įgyvendinti VPSP projektą vertinimo lentelė ir kiti skaičiavimai;

Savivaldybės taryba 2022 m. rugpjūčio 11 d. priėmė sprendimą Nr. T-150 „Dėl tikslingumo įgyvendinti projektą „Universalios sporto salės ir baseino komplekso statyba ir viešųjų paslaugų teikimas“ viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu“ (toliau- Sprendimas) ir nustatė pagrindines projekto įgyvendinimo sąlygas.

Pastaba: Šio projekto ir partnerystės galimos socialinės- ekonominės naudos vertinimą⁷ atliko Centrinė projektų valdymo agentūra ir pateikė pastbas dėl projekto įgyvendinimo rizikų. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba teikė išvadą Dėl viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės projekto „Universalios sporto salės ir baseino statyba ir viešųjų paslaugų teikimas“ tikslingumo“. Investicinis projektas nebuvo tikslinamas, keičiamos tik pagrindinės sutarties sąlygos.

Teikiamos pastabos dėl keičiamų pagrindinių sutarties sąlygų:

1. Sprendimo projektu siūloma padidinti planuojamus didžiausius Savivaldybės turinius įsipareigojimus nuo 12654014 eurų iki 17957871 eurų grynąja davbartine verte, t.y. įsipareigojimai didėja 5303857 eurų, arba 41,9 proc.

Pagal prie sprendimo projekto pridedamą PP skaičiuoklę ir kaip paaiškinta aiškinamajame rašte, tokį kainos pokytį lemia:

- Statybų sąnaudų elementų kainų indekso pokytis per laikotarpį nuo investicinio projekto parengimo⁸ iki einamo laikotarpio 8,42 proc. dėl to statybos kaina padidinta 534708 eurų realia verte;
- Dėl atsiradusių reikalavimų naujai statomuose visuomeniniuose pastatuose įrengti atsinaujinančius energijos šaltinius - 200000 eurų realia verte;
- Dėl padidėjusios skolintų lėšų poreikio sumos, bei išaugusios palūkanų normos, išlaidos susijusios su paskolų palūkanų mokėjimu didėjo 2413786 eurų realia verte.(Investiciniame projekte taikyta 2,65 proc. galutiniame PP 7,0 proc. palūkanų norma)⁹.
- Privačiam sektriui atsisakius teikti komercines paslaugas, bendra rizikų vertė sumažėja 180715 eurų.

2. Sprendimo projektu siūloma išbraukti sprendimo 1.6 p. „Infrastruktūros eksploatavimas ir apsaugų teikimas numatomas visą VPSP sutarties galiojimo laikotarpį“t.y. objekto eksploatavimu ir paslaugų teikimu užsiims savivaldybės įstaiga. Privačiam sektoriui atsisakius obekto eksploatacijos ir komercinių paslaugų teikimo, PP ekonominiuose skaičiavimuose nepatikslingos privataus subjekto veiklos sąnaudos, bei neatliktas rizikos

⁷ Centrinės projektų valdymo agentūros 2022 m. gegužės 24 d. raštas Nr. 2022/2-2540 „Dėl projekto „Universalios sporto salės ir baseino komplekso statyba ir viešųjų paslaugų teikimas“ dokumentų vertinimo išvados pateikimo“, su 2022-06-14 patikslinimu

⁸ Investiciniame projekte kainos indeksuotos nuo komercinio pasiūlymo pateikimo 14,93 proc.(projekto 78 psl.

⁹ <https://www.lb.lt/lt/paskolu-palukanu-normos>; Paskolos įmonėms virš milijono 2024-06 -6,45 proc.

padalijimas pagal naujas sutarties sąlygas. (PP skaičiuoklėje nurodytos veiklos sąnaudos 5448341 eurų realiąja verte, teikiamų paslaugų rizika -1181810 eurų). Veiklos sąnaudų dydis ir nustatytas rizikos dydis turi tiesioginę įtaką maksimaliam savivaldybių turtinių įsipareigojimų dydžiui.

3. Išaugus maksimaliems viešojo sektoriaus turtiniams įsipareigojimams, didėja maksimalūs viešojo subjekto mokėjimai privačiam subjektui iki 1654 tūkst. eurų arba 517,0 tūkst. Eurų. lyginant su Tarybos sprendimu nustatytais mokėjimais. Įvertinus savivaldybės finansinius srautus, matome, kad savivaldybei neužtenka nuosavų lėšų mokėjimams atlikti (trūksta nuo 335,0 iki 1466,77 tūkst. eurų, priklausomai nuo savivaldybės biudžeto sudarymo lankstumo taisyklės rodiklių). Kyla rizika, kad savivaldybės biudžetas gali neatitikti Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatų, todėl būtina numatyti priemones, užtikrinančias, kad savivaldybei pakaktų finansinių išteklių padengti numatytus metinius mokėjimus privačiam subjektui.

Pagal Fiskalinės drausmės įstatymo¹⁰ 3 straipsnio 1 dalį, valdžios sektoriaus finansai tvarkomi siekiant, kad vidutiniu laikotarpiu valdžios sektorius būtų perteklinis, pagal Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo¹¹ 4 straipsnio 4 dalį, kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų (asignavimus ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo biudžeto paskesnių metų finansiniai rodikliai gali neatitikti fiskalinių taisyklių reikalavimų. Savivaldybių grynojo skolinimosi limitai nustatomi Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu kiekvieniems metams. Pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹² (toliau – Įstatymas) nuostatas, nėra numatyti savivaldybių skolinimosi limitų dydžiai 2024 metams, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme. Todėl dėl nuolat keičiamų teisės aktų neaišku, kokie reikalavimai prisiimtiems įsipareigojimams bus atsiskaitymo už Investicijas laikotarpiu ir neaišku, ar Savivaldybė galės prisiimti ilgalaikius

¹⁰Lietuvos Respublikos Fiskalinės drausmės įstatymas, 2007 m. lapkričio 8 d. Nr. X-1316 (su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014 m. lapkričio 6 d. Nr. XII-1289.

¹² 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas 2023 m. gruodžio 5 d. Nr. XIV-2297

įsipareigojimus, nustatytus projekto Finansiniame modelyje, neišku ar nebus pažeisti skolinimosi limitai.

4. Aiškinamajame rašte prie Sprendimo projekto nurodyta, kad Savivaldybė prisiims Objekto įveiklinimo, eksploatavimo, smulkaus sporto inventoriaus, įrangos, dalies baldų įsigijimo išlaidas. Šios išlaidos investiciniame projekte Savivaldybei nebuvo skaičiuotos. Savivaldybės administracija nepateikia detalizuotų išlaidų, jų dydžio ir finansavimo šaltinių. Nėra aišku ar tai papildomos išlaidos, ar tos pačios išlaidos, kurios jau yra numatytos PP ir įtrauktos į maksimalius Viešojo subjekto mokėjimus privačiam subjektui.

5. Investiciniame projekte buvo nurodyta, kad privatus sektorius, visą laikotarpį eksploatuodamas objektą bus suinteresuotas projektuoti ir įgyvendinti pažangius Objekto inžinerinius sprendimus, kas leistų taupiai naudoti energetinius išteklius, mažiausiomis sąnaudomis¹³. Objekto eksploatavimą perėmus viešajam sektoriui, kyla rizika, ar privatus subjektas bus suinteresuotas projektuoti ir statybai naudti pažangiausius inžinerinius sprendimus, kas užtikrintų kokybiškų paslaugų teikimą mažiausiomis sąnaudomis.

6. Vadovaujantis Investicijų įstatymo nuostatomis¹⁴ prieš sudarydami valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis, valdžios subjektai privalo gauti Finansų ministerijos išvadą dėl valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties projekto finansinių sąlygų vertinimo fiskalinės drausmės reikalavimų požiūriu.

Tikėtinas skolos dydis, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojamas viešojo sektoriaus balanse –8715,83 tūkst. Eur (su PVM) realia verte (remiantis PP nurodytomis investicijomis). Jei sutartis būtų pripažinta balansine sutartimi, skolos limitas nebūtų viršytas.

2024-04-01 Savivaldybės skola buvo 3107,4 tūkst. eurų. Pilnai panaudojus planuojamas imti irgrąžinti paskolas, Savivaldybės skola 2024 m. gruodžio 31 sudarytų 3403,97 tūkst. eurų. Jeigu VžPP sutartis būtų pripažinta balansine, savivaldybės skola išaugtų 8715832 eurų ir 2024-12-31 būtų 12123,2 tūkst. eurų, arba skolos limitas būtų panaudotas 80 proc.

Savivaldybės taryba, įvertinusi aukščiau pateiktas pastabas dėl keičiamų sutarties sąlygų bei Savivaldybės galimybės prisiimti turtinius įsipareigojimus, galėtų priimti sprendimą dėl pritarimo pasikeitusioms partnerystės sutarties sąlygoms.

Auditą atlikome pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹⁵. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės

¹³ Investicinio projekto 17 psl.

¹⁴ Investicijų įstatymas, 15² straipsnis 10 dalis.

¹⁵ 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>.

kontrolės ir audito tarnybos tarnybinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų nuomonę dėl galimybės Savivaldybės Tarybai pritarti pasikeitusioms partnerystės sutarties projekto sąlygoms

Joniškio rajono savivaldybės atsakomybė dėl pritarimo pasikeitusioms partnerystės sutarties sąlygoms

Joniškio rajono savivaldybės administracija yra atsakinga už Investicinio projekto parengimą, PP finansinių ir ekonominių rodiklių apskaičiavimą ir pagrįstumą, pagrindinių VŽPP suarties sąlygų parengimą, už vertinimui pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą bei už Savivaldybės biudžeto rodiklių atitiktį Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo normoms.

Sprendimus dėl pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygoms, jeigu jos skiriasi nuo sprendime dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų, gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą, priima savivaldybės taryba, tai išimtinė jos kompetencija.

Centrinės projektų valdymo agentūros atsakomybė

Centrinė projektų valdymo agentūra vertina projekto socialialinę ekonominę naudą ir galimybę projektą įgyvendinti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Savivaldybės taryba, įvertinusi pateiktas pastabas dėl keičiamų sutarties sąlygų bei Savivaldybės galimybės priimti turtinius įsipareigojimus, galėtų priimti sprendimą dėl pritarimo pasikeitusioms partnerystės sutarties projekto sąlygoms. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą pažeidimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Atlikdami auditą pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, viso audito metu mes priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- nustatome ir įvertiname reikšmingos neatitikties dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti; su apgaule susijusių neteisėtų veiksmų nepastebėjimo rizika yra didesnė už riziką nepastebėti neteisėtų veiksmų, įvykusių dėl klaidos, nes apgaulė gali apimti organizuotas schemas, skirtas nuslėpti apgaulę, tyčinį operacijų neregistravimą arba tyčinį klaidinančios informacijos pateikimą auditoriui;

-vertiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie subjekto vidaus kontrolės efektyvumą.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atsakinga už išvados, kurioje be kitų aspektų, įvertinamos savivaldybės galimybės prisiimti ilgalaikius finansinius įsipareigojimus pagal viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektą, teisinės galimybės privačiam subjektui perduoti viešojo subjekto funkcijoms priskirtos veiklos ir (ar) ekonominės veiklos vykdymą ir šioms veikloms vykdyti reikalingą savivaldybės ir (arba) savivaldybės kontroliuojamų juridinių asmenų turtą.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos
vyriausia specialistė, laikinai vykdanči
savivaldybės kontrolieriaus funkcijas

Alma Žukauskytė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Joniškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
Dokumento pavadinimas (antraštė)	IŠVADA DĖL VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIAUS PARTNERYSTĖS PROJEKTO „UNIVERSALIOS SPORTO SALĖS IR BASEINO STATYBA IR VIEŠŲJŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS“ SUTARTIES PAKEITIMO SĄLYGŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-09-04 Nr. KV-4
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Alma Žukauskytė Vyriausiasis (-ioji) specialistas (-ė)
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-09-04 10:40
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC
Sertifikato galiojimo laikas	2024-07-23 09:09 - 2028-07-22 09:09
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20240826.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2024-09-20)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2024-09-20 nuorašą suformavo Alma Žukauskytė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-